

KÜTAHYA

İL ÖZEL İDARESİ DERGİSİ TEMMUZ-EYLÜL 2012 YIL 6 SAYI 23 ISSN: 1309-0240

Bakan Yıldırım Zafer Bölgesel Havaalanında İncelemelerde Bulundu

Hayme Anayı Anma ve Göç Şenlikleri Yapıldı

Sahibi
Kütahya İl Özel İdaresi Adına
Dr. Müh. Salih Akkaya
Genel Sekreter

Sorumlu Müdür ve
Genel Yayın Yönetmeni
Yusuf Ömür
Bilgi İşlem Müdürü

Haber/Fotoğraf
Bilgi İşlem Müdürlüğü
Kütahya Valiliği Basın
Halkla İlişkiler Müdürlüğü

Tasarım
Sistem Ofset

DANIŞMA KURULU

Türk Dili Danışmanı
Yrd.Doç.Dr. Mustafa Güneş

Basın Danışmanı
Remzi Günay

Kültür Danışmanı
Zülkarni Yeldemez

YAYIN KURULU
Ramazan Aydemir
Hasan Ali Çakar
Doç. Dr. Atilla Batur
Dr. Rahime Dana
Mustafa Kurt
Ramazan Çekiç

İletişim

Kütahya İl Özel İdaresi
Genel Sekreterliği
Ali Paşa Mah. Lise Cad. No: 2 KÜTAHYA
Tel: 0274 2236333 Faks: 0274 223 31 60
Web: www.kutahyaozid.gov.tr
E-posta: info@kutahyaozid.gov.tr

Baskı

Sistem Ofset Bas. Yay. San. Tic. Ltd. Şti.
Strazburg Cad. No: 7/A Sıhhiye / ANKARA
Tel: 0312 229 18 81

Baskı Tarihi: 05.11.2012

Editörden

Kuruluşun ve Kurtuluşun mekanı olan İlimizde Temmuz-Eylül aylarını kutlamalarla-anma törenleriyle coşkulu ve heyecanlı bir şekilde yaşadık. Bu yaşadıklarımızdan bazılarını özet halinde dergimizin bu sayısında haber şeklinde sizlerin bilgisine sunmaya çalıştık.

Dergimizin 23. sayısındaki haberlere kısaca değinmek gerekirse;

- Dumlupınar Üniversitemizin eğitim-öğretim yılı açılışına teşrif eden Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Bülent ARINÇ beyin ziyaretini;
- Önümüzdeki günlerde açılışı yapılacak olan Bölgesel Zafer Havaalanında incelemelerde bulunan Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Sayın Binali YILDIRIM beyin ziyaretini;
- Çavdarhisar Aizonai Antik Kentinde yapılan kazı çalışmalarındaki faaliyetlerin kısa özetini;
- Mikrokredi ile ilgili çalışmaları;
- 30 Ağustos Zafer Bayramı ve Haymeanayı Anma ve Göç Şenliklerine dair haberleri;
- Sağlık konusundaki “Fiziksel Aktivite” ve “Kanser” ile ilgili makaleyi;
- İl Genel Meclisi İhtisas komisyonu çalışmalarından bir kısmını;
- İdaremiz hizmetlerinden bazılarını,

Siz değerli okuyucuların bilgisine sunduk.

Bu sayımızın hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür eder çalışmalarında başarılar dilerim.

Yusuf Ömür / Genel Yayın Yönetmeni

İÇİNDEKİLER

TEMMUZ-EYLÜL 2012

- 4 DPÜ ÖĞRETİM YILI AÇILIŞINI BAŞBAKAN YARDIMCISI ARINÇ YAPTI
- 6 BAKAN YILDIRIM ZAFER BÖLGESEL HAVAALANINDA İNCELEMELERDE BULUNDU
- 8 ZAFER BAYRAMI COŞKU İÇİNDE KUTLANDI
- 10 KÜTAHYA'NIN KURTULUŞUNUN 90.YIL DÖNÜMÜ KUTLANDI
- 11 ÖDÜLLERİ ZAFERTEPE'DE VERİLDİ
- 12 HAYME ANAYI ANMA VE GÖÇ ŞENLİKLERİ YAPILDI
- 16 ISINMA
- 18 GENEL SEKRETERİMİZ TİCARET VE SANAYİ ODASININ MİSAFİRİ

KÜTAHYA

İL ÖZEL İDARESİ DERGİSİ

19 ASFALT ÇALIŞMALARIMIZ

22 MİKROKREDİ

26 SULAMA VE TARIM HİZMETLERİMİZ

30 AİZANOİ KAZI ÇALIŞMALARI

34 İHTİSAS KOMİSYONLARI

42 EMEKLİ OLANLARA PLAKET

43 TUĞGENERAL FINDIKOĞLUNDAN VEDA ZİYARETİ

44 KALİTELİ HAVA

46 EĞİTİMDE YENİ ARAYIŞLAR ÇALIŞTAYI YAPILDI

48 OKUL YOLU EĞLENCE DOLU

50 MİLLİ SPORCULARA ÖDÜL

51 HALKLA İLİŞKİLER KONUSUNDA İKİNCİ EĞİTİM VERİLDİ

52 FİZİKSEL AKTİVİTE VE SAĞLIK

56 DPÜ SEBAHATTİN YILDIZ LABORATUAR KOMPLEKSİ PROTOKOLÜ İMZALANDI

57 NETCAD SERTİFİKA EĞİTİM PROGRAMI PROJESİNE ZAFER KALKINMA AJANSINDAN DESTEK

58 KANSER NEDİR? NASIL BİR HASTALIKTIR?

60 POLONYA HEYETİNİN VALİ KENAN ÇİFTÇİ'YE ZİYARETİ

Aizanoi (Ayzanoy) Kazısı 2012 Sezonu Çalışmaları

Doç.Dr. Elif ÖZER

Pamukkale Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü

1) NEKROPOL ÇALIŞMALARI

Nekropol “nekros” (ölü), “polis” (kent) kelimelerinden gelen ölüler şehri anlamına gelmektedir. Kentin dışında yer alan mezarlık alanlarıdır. Genellikle tiyatrolara yakın yerde bulunan nekropol-ler, Aizanoi Antik Kentinde de tiyatronun kuzeyindedir. Aizanoi (Ayzanoy) nekropolü 2012 sezonu çalışmalarıyla Yüksek Arkeolog Hatice Korkmaz yürütücülüğünde ilk kez kazılıp gün ışığına çıkarılmış ve ilk bilgiler alınmaya başlanmıştır. Nekropol (mezarlık) alanında öncelikle D9A adı verilen 10 m x 10 m’lik alanın kazılmasıyla başlanmıştır. Kazısı yapılan bu alanda örgü tekne mezarlar, üst örtüsü pişmiş toprak plakalardan yapılan kremasyon mezarlar, Frigya Kapı tipi mezar taşları ile çevrelenmiş dromoslu oda mezar ve basit toprak mezarlar ortaya çıkartılmış olup, çıkarılan bu mezarlar ve buluntuları ile gerek Aizanoi (Ayzanoy) gerek Frigya Epiketos Bölgesi ölü gömme adetleri hakkında daha aydınlatıcı bilgilere ulaşmamız sağlanmaya başlamıştır.

Nekropol Çalışmaları

Kremasyon mezarlarda yakma işlemi farklı bir alanda gerçekleştirilmiş ve bireyin külleri mezar alanına getirilerek tekrar ritüel (ayin) gerçek-

leştirildikten sonra mezara gömü yapılmıştır. Bu mezarlardan çıkan buluntular ise oldukça ilginçtir. Savaşçıya/askere ait olduğunu düşündüğümüz mezardan mızrak uçları, kandil, pişmiş topraktan çıplak erkek figürünün betimlendiği bir kabartma plaka ve pişmiş topraktan minyatür miğfer buluntular arasında yer alır. Pişmiş toprak tuğla örgü tekne mezarın genç yaşta ölmüş erkeğe ait olduğu düşünüyoruz. Mezarda pişmiş toprak horoz heykelciği, kuş heykelciği, iki adet bronz sikke ortaya çıkartılmıştır. Ortaya çıkarılan horoz heykelciği hem bu bölgede hem Lidya bölgesinde hatta Klasik Dönem Yunan Dünyasında da genç yaşta ölen delikanlıyı sembolize etmektedir. Kuş heykelciği ise ölen kişinin ruhunu alarak öteki dünyaya taşımaktadır. Günümüz mezarlıklarına gidildiğinde kuşlar için mermer kâseler yapıldığını, kuşların yazın su, kışın konulan arpaları bu kâselerden yediğini görebiliriz. Antik çağ dünyasında da kuşlar önemlidir, günümüzde de... Frigya Kapı tipi mezar taşları ile çevrelenmiş ve bir aile mezarı olduğunu düşündüğümüz dromoslu oda mezarda 14 kişinin gömüldüğü tespit edilmiştir. Devşirme malzemelerin de kullanıldığı bu mezarın üst örtüsü ahşaptan yapılmıştır. Bu da blokların üzerinde bulunan ahşap yuvalardan ve ahşapları birbirine tutturmak amacıyla kullanılan ve mezarda ele geçen çok sayıda çividen anlaşılmaktadır. Mezar sürekli kullanım görmüştür. Her bir gömü esnasında mezarda bulunan bireyler mezar duvarlarına doğru toplanmış ve yapılacak olan gömüye yer açılmıştır. Bu mezardan bir adet gümüş yüzük bulunmuştur.

Dromoslu Oda Mezar, Basit Toprak Mezar ve Nekropol Buluntuları

Nekropol alanında yapılan basit toprak mezarlarda ise gömü hediyesi olarak bireyin yanına bronz ayna, cam kâse, pişmiş toprak unguentarium ve bireyin şahsi eşyası olan takıları konulmuştur. Ayrıca öteki dünyada kayıkcı Kharon’a verilmek

üzere bireyin yanına sikke bırakıldığı tespit edilmiştir. Bu sikkeler kayıkçı Kharon'a verilen bir ücrettir aslında. Antik çağda ölümden sonra yaşamın devam edeceği inancı hâkimdir ve buraya gitmek için Styx¹ nehrini geçmesi ve kayıkçı Kharon'a bir sikke vermesi gerekir. Eğer vermezse ruhu sonsuza kadar o kıyıda kalır. İşte bu yüzden antik çağda ölen kişilerin yanına bir sikke bırakılmıştır ve Aizanoi'da da bu gelenek tespit edilmiştir.

2) TAPINAK ALANI ÇALIŞMALARI

Tapınak alanında yapılan L6A, L6B açmalarındaki kazılar Yüksek Arkeolog Ufuk Erdoğan ve ekibi tarafından yürütülmüştür. Tapınak alanında yapılan L6A, L6B açmalarındaki kazılar Yüksek Arkeolog Ufuk Erdoğan ve ekibi tarafından yürütülmüştür. Burada Çavdar Tatarları² ile bağlantılı olabileceğini düşündüğümüz depo tipi mekânlarla karşılaşılmıştır. Çıkan tüm malzemeler seramik kap parçaları, depolama kapları burada depolama alanlarının bulunduğunu işaret etmektedir. Kapı, duvarlardaki

1 Styx Nehri: Yunan mitolojisinde, ölümler ülkesiyle normal dünyayı birbirinden ayıran nehirdir. [styx](#) ismi, anlamı [nefret](#) olan Yunanca [stugein](#) kelimesinden gelir, bu yüzden [styx](#) nehri, nefret nehri olarak da bilinir. Ayrıca bu nehirdeki [Charon](#) adındaki kayıkçının, ölümleri gözlerine (veya ağızlarına) konulan para karşılığında, ölümler diyarına geçirdiğine inanılır.

2 ÇAVDAR TATARLARI, Osmanlı beyliğinin oluşum döneminde, Ankara -Eskişehir arasında yaşayan Moğol oymak. Selçukluların İlhanlı devletinin egemenliği altına girdiği sıralarda Anadolu'ya gelerek Ankara yöresine yerleştiler. Adını, Kereit kabilesi reisi Almak Noyan'ın oğlu Çavdar'dan alır Osman Bey Mekece, Akhisar, Geyve taraflarını ele geçirmeye çalışırken (1304), Çavdar Tatarları, Karacahisar pazarını yağmalamak için harekete geçtiler. Bunu Eskişehir'de öğrenen Orhan Bey, onları Oynaş Hisarı'nda yendi; başta beyleri olmak üzere çoğunu tutsak aldı. Seferden dönen Osman Bey, Çavdar beyini bağışladığı gibi, oymağın yerine dönmesine de izin verdi. Yıldırım Beyazıt döneminde Osmanlı devletinin hizmetine giren Çavdar Tatarları, Ankara Savaşı'nda (1402) Timur tarafına geçtiler. Timur'un Anadolu'dan ardına takarak götürdüğü yaklaşık 50 000 Kara Tatar arasında buldukları, geriye kalan küçük bir bölümünün ise Çavdarlı'da yerleştikleri düşünülmektedir.

dikey ve yatay hatılarda ve çatıda ahşap kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu alanlarda bulunan sikkeler bu mekânların en erken ve en geç ne zaman kullanıldığı hususunda bize ayrıntılı bilgi vermektedir. Daha aşağı seviyelere indikçe in situ durumunda pişmiş toprak künkler açığa çıkarılmıştır. Bu künklerin hem tapınakla hem de tapınağın güneyinde olduğu düşünülen çeşme yapısıyla bağlantılı olduğunu düşünüyoruz. Bu künklerin çok ince olması kanalizasyonla ilgili olmadığını, temiz su taşımak amacıyla kullanıldığını işaret etmektedir. Yüksek Arkeolog Tarık Türküsever ve ekibi tarafından tapınağın doğusunda L7A açmasında çalışılmış ve tapınağın atları tespit edilmiştir. Zeus Tapınağı doğu-batı yönünde olup girişi doğudadır. Tüm antik çağdaki tapınaklarında altar yapıları bulunur. Bu altarlarda tanrılara koyun, keçi, boğa gibi hayvanlar kurban olarak sunulur ve burada özel bir törenle tapınağın rahipleri tarafından kesilmesi gerçekleştirilir. Aizanoi'da tanrı Zeus'a sunulan bu kurbanlar insanların dileklerinin kabul edilmesi için verilen bir adaktır. Altarın güneyinde ve kısmen üstünde daha geç döneme tarihlenen ve L6A ve L6B ile çağdaş bir mekân kompleksi tespit edilmiştir.

3) HAMAM ÇALIŞMALARI

Hamam-Palaestra kompleksinde kazı Arş.Gör. Murat Taşkiran ve ekibi ile yürütülmüştür. Bu yapı kompleksinde ilk çalışmalar 1928, 1978 yıllarında yapılmış olup, yapının planı çıkarılmıştır. Günümüzde üzerinde tarla bulunan arazideki palaestra'da antik çağda spor müsabakaları ve idmanların yapılmıştır. Bu alanda spor yapan sporcular, Aizanoilular yıkanmak için kullandıkları hamamlardan birisi de bu hamam olmuştur. Kazısına başladığımız hamam yapısında ise 3 yıllık bir çalışma

projesi hazırlanmış olup, bu süre sonunda hamamı açığa çıkarmak ve ardından restorasyon çalışmaları yapılarak hamamdaki sosyal yaşamın canlandırılması için kiosklar kurularak bilgi verilmesi hedeflenmektedir.

4) PENKALAS (KOCAÇAY) NEHRİ ÇALIŞMASI

Bu çalışma Doğan Peçen ve Ufuk Buz yürütücülüğünde bir ekiple sürdürülmüştür. Aizanoi Antik Kentini ikiye ayıran Penkalas (Kocaçay) nehri bulunmaktadır. Bu nehrin üzerinde antik dönemde iki yakayı birbirine bağlayan 5 köprü bulunmaktadır. Bu köprülerden 2'si günümüze sağlam olarak

gelmiş ve halen kullanımdadır. Bu sezon sürdürülen çalışmada Kütahya Müzesi tarafından toplum yararına çalışma programları kapsamında Türkiye İşkurumunun finanse ettiği 10 işçi ile Penkalas nehri üzerinde temizlik çalışmaları gerçekleştirildi. Bu temizlik çalışmalarının ardından antik döneme ait koruma duvarları açığa çıkarıldı. Total station topografik ölçüm cihazıyla ölçülmesinin ardından kent planına detaylı olarak işlendi.

5) TİYATRO ÖN-RESTORASYON ÇALIŞMASI

Aizanoi Antik Kenti tiyatrosunda yapılan çalışmalarda yıkık vaziyette bulunan mimari bloklar kule

vincin yardımıyla tasnif alanına taşınmış ve tasnif alanında niteliklerine göre sınıflandırılarak grid sistemine göre yerleştirilmiştir. Kütahya İl Özel İdaresi'nin mobil vinci ile çalışılmış olup blokların belirlenen alana taşınması gerçekleştirilmiştir. Ayrıca tiyatrodaki yapılan çalışmalar sırasında üst yapı elemanlarından frize ait olduğunu düşündüğümüz Eros heykel kabartması ortaya çıkmıştır. Diğer blokların altında kalmış olan ve kule vincin blokları kaldırılmasıyla frize ait olduğu düşünülen yüksek kabartma şeklinde işlenmiş yüksek kabartma aslan, boğa ve tavan kaseti üzerine işlenmiş medusa figürleri ortaya çıkarılmıştır. Bu mimari bloklar kullanım yerleri ve amaçlarına göre sınıflandırılmış olup krokileri çizilerek uygun olan bölümlerine envanter numaraları verilmiş ve aynı zamanda ölçekli fotoğrafları çekilmiştir. Böylelikle, kaldırılan tüm bloklar restorasyon ön çalışmaları için hazırlanmıştır. Aizanoi tiyatrosundaki hedef restorasyon çalışmalarını yoğun bir çalışma ile bir an önce sonlandırarak antik tiyatroyu eski görkemine kavuşturmak ve Aizanoi tiyatrosunu ülke turizimine kazandırmaktır.

6) AIZANOI JEOFİZİK ÇALIŞMALARI

İstanbul Üniversitesi'nden Jeofizik Mühendisi Arş. Gör. M. Küçükdemirci tarafından bu çalışma gerçekleştirilmiştir. Aizanoi arkeolojik alanındaki ilk dönem yapılan jeofizik çalışmalarda yer radarı

(GPR) yöntemi uygulanmıştır. Bu kapsamda Tapınak içi ve çevresi, Nekropol alanı, Borsa bölgesi ve Hamamda çalışmalar yapılmıştır. Çalışmada 400 Mhz antenle, birbirlerine paralel profiller boyunca ölçüler alınmıştır. Yeraltına ait 2 boyutlu ve 3 boyutlu modeller oluşturulmuş ve yorumlanmıştır. Doktora tezi kapsamında farklı jeofizik yöntemlerin karşılaştırılması planlanmaktadır. İlerleyen zamanda manyetik ve elektromanyetik yöntemler kullanılarak ölçümlere devam edilmesi planlanmaktadır.

Tapınak ve Nekropol Jeofizik Çalışmaları

7) RESTORASYON KONSERVASYON LABORATUVARI ÇALIŞMASI

Bu çalışma Burcu Yılmaz ve Mehmet Mercan yürütücülüğünde sürdürülmüştür. Kazı çalışmalarından gelen tüm sikkeler, metal buluntular bu ekip tarafından mekanik olarak temizlenmiş, sikkelerin üzerindeki korozyon tabakası kaldırılmış ve sikkelerin okunabilmesi sağlanmıştır. Tümlenebilecek durumda olan pişmiş toprak kaplar, unguentariumlar, tabaklar birleştirilmiştir. Kazı alanlarında ortaya çıkan duvarlar, mezarlar, mimari bloklar zarar görmemeleri için koruma altına alınmış, jeo-tekstille üstleri örtülmüştür.

